

บรรณานุกรม

- กฤษฎา บุญชัย. “โฉมตุมชน การจัดการที่ดินเพื่อความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ.” ใน โฉมตุมชน จินตภาพที่จับต้องได้. พงษ์ทิพย์ สำราญจิตต์ (บก.). กรุงเทพฯ: กลุ่มปฏิบัติงานท้องถิ่นไร่พรหมแดน, 2556.
- กฤษฎา บุญชัย. รายงานประมวลองค์ความรู้และข้อเสนอการปฏิรูประบบทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนและเป็นธรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูป, 2554.
- กฤษฎา บุญชัย. “สามทศวรรษของขบวนการเคลื่อนไหวด้านฐานทรัพยากรสิ่งแวดล้อมกับการท้าทายทางยุทธศาสตร์ในโลกาภิวัตน์.” รายงานการศึกษาบทบาทของภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2558.
- กรองกาญจน์ การเนตร. วาทกรรมของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม: ศึกษากรณีขบวนการคัดค้านโครงการท่าเรือ อ่าวท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- “กรณีปัญหาการปลูกสร้างสวนป่าคอนสารทับที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัย ต.ทุ่งพระ อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ.” เอกสารอัดสำเนา: ม.ป.ป.
- กึ่งกาญจน์ สำนวนเย็น. “เงื่อนไขความสำเร็จ/ล้มเหลวของยุทธวิธีขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม: ศึกษากรณีขบวนการต่อสู้เพื่อสิทธิในที่ดิน จังหวัดลำพูน.” ใน รวมบทความที่ได้รับรางวัลวนิดา ตันติวิทยาพิทักษ์ สำหรับวิทยานิพนธ์ดีเด่นเพื่อคนจน 10 ธันวาคม พ.ศ. 2551. บุญเลิศ วิเศษปรีชา (บก.). กรุงเทพฯ: สถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์ เพื่อประชาธิปไตย, 2552.
- “ความเป็นมาและสภาพปัญหา กรณีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าผาม้าง ตำบลทุ่งลุยลาย อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ.” เอกสารอัดสำเนา, ม.ป.ป.
- จุมพล หนิมพานิช. การวิจัยเชิงคุณภาพในทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. แนวทางและวิธีวิจัยสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ชนกาญจน์ พันธุ์เดิมวงศ์. “การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะจากฐานล่าง: กรณีศึกษาการรณรงค์กฎหมายเพื่อคนจน 4 ฉบับ.” วารสารการเมืองการปกครอง. 6, 1 (กันยายน 2558 – กุมภาพันธ์ 2559).
- ชลธิชา สัตยารัตนา (บก.). พลวัตสิทธิชุมชน: กระบวนทัศน์ทางกฎหมายวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 2542.

- ชาย โปธิสิตา. *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2554.
- ชูลีพร บุตรโคตร. “ยุทธการทวงคืนผืนป่า' ปัญหาไถ่กับไข ชาวบ้านรุกที่รัฐหรือรัฐทับที่ชาวบ้าน.” *TCIJ*. 29 ตุลาคม 2557. <https://www.tcijthai.com/news/2014/29/scoop/5043>. (21 กรกฎาคม 2562).
- ดวงมณี เลาวกุล และเอี่ยมพร พิชัยสนธิ. *นโยบายและมาตรการการคลังเพื่อความเป็นธรรมในการกระจายรายได้*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริหารวิชาการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551.
- ฉันทภัทร์ โคตรสิงห์. *การนำนโยบายโฉนดชุมชนไปปฏิบัติ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2556.
- นราพร อินทร์แดนดร. *ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อสิทธิมนุษยชน: ศึกษากรณีการเคลื่อนไหวของเครือข่ายประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือในจังหวัดระยอง*. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ชนบทศึกษาและการพัฒนา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555.
- นันท์ชนก วงษ์สมุทร. “อรนุช ผลภิญโญ นักต่อสู้หญิงเพื่อสิทธิที่ดินแห่งภาคอีสาน.” *BBC*. (2561). <http://www.bbc.com/thai/thailand-43322202> (8 กรกฎาคม 2561).
- “แนวร่วมเกษตรกรภาคเหนือ' ตั้งกองทุนเพื่อความยั่งยืนหวังสร้างความเข้มแข็งองค์กรชาวบ้าน.” *ประชาไท*. 12 มกราคม 2552. <https://prachatai.com/journal/2009/01/19668> (4 ตุลาคม 2561).
- บัณฑิต สุนทรวิกรานต์. “การศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการทรัพยากรร่วม (ที่ดิน) ในรูปแบบ “โฉนดชุมชน” เพื่อรักษาพื้นที่เกษตรกรรม.” *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*. 11, 21 (มกราคม-มิถุนายน 2559).
- ปฎิญา วัฒนประพันธ์ และมณฑิกา ตีรณวัฒนากุล. “โฉนดชุมชนและวิถีวัฒนธรรมไร่หมุนเวียน.” ใน *โฉนดชุมชน จินตภาพที่จับต้องได้*. พงษ์ทิพย์ สำราญจิตต์. บก. กรุงเทพฯ: กลุ่มปฏิบัติงานท้องถิ่นไร่พรมแดน, 2556.
- “ประชุม คกก. โฉนดชุมชนครั้งแรกในรอบ 5 ปี - ประวิตรนั่งหัวโต๊ะ.” *Land Watch Thai*. 8 สิงหาคม 2561. <http://landwatchthai.org/1093> (5 มีนาคม 2562).
- ประภาส ปิ่นตบแต่ง. *การเมืองบนท้องถนน : 99 สัมภาษณ์คนจน*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกริก, 2541.

- ปราณี ทินกร. “ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ในช่วงสี่ทศวรรษของการพัฒนาประเทศ: 2504-2544.” บทความนำเสนอในงานสัมมนาประจำปีของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- ปราโมทย์ ผลภิญโญ. “รายงาน: สวนป่าคอนสาร องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และทางออกที่เป็นไปได้.” *Prachatai*. 1 มิถุนายน 2552. <http://prachatai.com/journal/2009/11/266484> (8 กรกฎาคม 2561).
- ปิยะนาล วชิรบัณฑิต. *การสร้างฉันทามติเพื่อการถือครองที่ดินแบบโฉนดชุมชนในที่ดินกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล: กรณีศึกษาชุมชนคลองโยง จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- ปิยาพร อรุณพงษ์. *คู่มือ การปฏิรูปที่ดิน*. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาองค์ความรู้และสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินที่ยั่งยืนและเป็นธรรม, 2555.
- “เปิดรายงาน Land Watch ผลกระทบคำสั่ง คสช. 64/57, 66/57 และแผนแม่บทป่าไม้ฯ.” Thai Lawyer for Human Rights. https://tlhr2014.wordpress.com/2015/09/22/landwatch_report/?fbclid=IwAR14Y9wIkz4RoLdpm9jg6m2WP4aU8fnj2cyoA3VihXqahPj7Uf_HXEMUnuM (18 มิถุนายน 2562)
- ไพฑูริศ เอกจริยกร. “โฉนดชุมชน: ทางเลือกใหม่ในการแก้ปัญหาที่ดินทำกิน.” *วารสารราชบัณฑิตยสถาน*. 37, 3 (กรกฎาคม-กันยายน, 2555).
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร. “ทฤษฎีขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใช้กับสังคมไทยได้หรือไม่?” ใน *เศรษฐศาสตร์การเมือง 12 ลูกชิ้นสู้*, ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (บก.). กรุงเทพมหานคร : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคริส เบเกอร์. *เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ*. เชียงใหม่: ซิลค์เวอร์มบุคส์, 2546.
- พรทิพย์ เชื้องาม. *ปฏิรูปการจัดการที่ดินและทรัพยากร ข้อเสนอจากคณะทำงานวิชาการเวทีพัฒนาประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: โครงการเวทีภาคีพัฒนาประเทศไทย, 2557.
- “‘พีมูฟ’ โหมโรงร้องผู้ว่าหลายจังหวัด นัดเข้ากรุงพบประยุทธ์ตามแก้ปัญหา 27 มี.ค. นี้.” *Prachatai Online*. 20 มีนาคม 2560. <https://prachatai.com/journal/2017/03/70664> (10 เมษายน 2561).
- เพิ่มศักดิ์ จะเรียมพันธ์. *การเมืองของกระบวนการกำหนดนโยบายโฉนดชุมชน*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.

- มินิธ สุทธิวัฒนานิติ. *บทวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เป็นธรรมในระบบเศรษฐกิจไทย และแนวทางปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหา: ปัญหาการถือครองที่ดินโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ และ ข้อเสนอในการแก้ไข ปัญหาที่ดินของประเทศไทย.* http://aihr.info/ThaiHRSS2012/บทวิเคราะห์ปัญหาที่ดิน_final%2027102011.doc.
- มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ. “การจัดการที่ดินโดยชุมชน ว่าด้วยหลักคิด.” (ม.ป.ป.ก). <http://www.landjustice4thai.org/article.php?id=2>. (8 กรกฎาคม 2561).
- มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ. “บ้านไร่แดง: กำเนิดรูปธรรมของแนวคิด ‘โฉนดชุมชน’.” (ม.ป.ป. ข). <http://www.landjusticd4thai.org/article.php?id=5>. (8 กรกฎาคม 2561).
- เมธี สิ่งสู่กล้า. *รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เรื่อง กระบวนการปฏิรูปที่ดินและจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนโดยประชาชน. เครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย กลุ่มปฏิรูปงานท้องถิ่นไร้พรมแดน, 2553.*
- วสันต์ เหลืองประภัสร์. “การรวมศูนย์อำนาจและการกระจายอำนาจกับการบริหารราชการแผ่นดินไทย: การทบทวนแนวคิด ข้อถกเถียง และข้อพิจารณาเพื่อการปฏิรูป.” *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*. 13, 1 (2558).
- วารุณี ณ นคร, *ยุทธศาสตร์การสร้างพลังผ่านพื้นที่สื่อของขบวนการทางสังคมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.*
- วิเชียร บุราณรักษ์. *ขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองภาคประชาชน ศักยภาพกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจังหวัด อุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.*
- ศยามล ไกยูรวงศ์, อัจฉรา รักยุติธรรม และกฤษฎา บุญชัย. “ขบวนการเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรภาคเหนือเพื่อพิทักษ์สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการธำรงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์.” ใน *ลุกขึ้นสู้: ขบวนการประชาชนร่วมสมัย*. ปราณี ขัตติยศ (บก.). รายงานวิจัยสนับสนุน โดยกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ม.ป.ป.
- ศรารุณี วงษ์ฉัตร. “การจัดการกองทุนชุมชนและธนาคารที่ดิน กรณีบ้านโป่ง ต.แม่แฝก อ.สันทราย จ.เชียงใหม่.” (2556) <http://www.codi.or.th/2015-08-04-10-17-08/8542-2013-06-16-07-30-55> (16 มีนาคม 2561).
- ศรายุทธ ฤทธิพิณ. “ใกล้เส้นตายโล่เรือชุมชนพิพาทที่ดินป่าไม้ ชาวบ้านชัยภูมิพ้อ 'สุดท่ายคงได้แต่ยื่นดู'.” *Prachatai Online*. <https://prachatai.com/journal/2014/09/55419> (24 เมษายน 2561).

ศรายุทธ ฤทธิพิณ. “จาก คจก. ยุคเผด็จการ รสช. สู่ยุคทองคืนผืนป่าภาค 2 ภายใต้คำสั่ง คสช.” *FTA Watch*. <http://www.ftawatch.org/node/47938> (4 ตุลาคม 2661).

ศรายุทธ ฤทธิพิณ. “จาก คจก. ยุคเผด็จการ รสช. สู่ยุคทองคืนผืนป่าภาค 2 ภายใต้คำสั่ง คสช.” *Prachatai*. 30 มิถุนายน 2558. <http://prachatai.com/journal/2015/06/60088> (1 มกราคม 2561).

ศูนย์สนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า-ประเทศไทย. “ชุมชนบ้านชำผักหนาม.” (ม.ป.ป.). <https://www.recoftc.org/publications/0000264?page=4&p=browse>.

สกลฤทธิ จันทร์พุ่ม. *การสำรวจองค์ความรู้เพื่อการปฏิรูปประเทศไทย: โฉมหน้าชุมชน*. กรุงเทพฯ: เพนไท, 2556.

สมภพ ดอนดี. *พลวัตการเคลื่อนไหวเพื่อการปฏิรูปที่ดินหลังรัฐธรรมนูญ 40: กรณีศึกษาเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559.

“สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ” จี ‘บจธ.’ หยุดคำกำไรกับผู้ยากไร้ แก้ปัญหาธนาคารที่ดิน.” *Voice TV*. 7 มิถุนายน 2562. https://www.voicetv.co.th/read/l64-_s9Ce?fbclid=IwAR1Fn9SnYVmY5JY7cPM3z-lgGxB-LIGy7TEEx4l8JOuTpxYnbXKcSg3pVDGk (7 มิถุนายน 2562).

“สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ” ชี้อำนาจรัฐเอื้อคนจน เตรียมเคลื่อนไหว.” *Prachatai Online*. 19 ธันวาคม 2558. <https://prachatai.com/journal/2015/12/63068> (10 เมษายน 2561).

สามชาย ศรีสันต์. “ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบวนเกษตร: การสร้างอัตลักษณ์เพื่อต่อสู้กับความยากจน.” *ไทยคดีศึกษา*. 6, 2 (เมษายน-กันยายน. 2552).

สายฝน เปี้ยวงษ์. *ขบวนการเคลื่อนไหวภาคประชาชนเพื่อกรรมสิทธิ์ในที่ดิน: การศึกษาการออกโฉนดชุมชนบ้านโป่ง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. *การเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ อัมรินทร์, 2548.

สุภีร์ สมอนา. *ขบวนการเคลื่อนไหวต่อต้านเหมืองแร่ในภาคอีสาน*. ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556.

สำนักข่าวปฏิรูปที่ดินภาคอีสาน. “ความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยการบริหารที่ดินโดยชุมชนเพื่อชุมชน.” <http://www.esaanlandreformnews.com/landwacth-01/26/ความเข้มแข็งของชุมชน-ด้วยการบริหารที่ดินโดยชุมชนเพื่อชุมชน.html> (10 เมษายน 2561).

- สำนักข่าวลุ่มน้ำเขิน. “คุก 6 เดือน ชาวบ้านรุกที่สวนป่าโคกยาว เงินกองทุนยุติธรรม 2 แสนประกันตัวผู้คดีต่อ.” 10 สิงหาคม 2555. <http://prachatai.com/journal/2012/08/41993> (7 กรกฎาคม 2561).
- สำนักข่าวลุ่มน้ำเขิน. “ชาวบ้านลุ่มน้ำเขินระดมถักป้าไม้ แก้วกกล่าวหารุกที่ ‘ป่าผาผึ้ง.’” 5 สิงหาคม 2555. <http://www.tcijthai.com/news/2012/05/archieved/960> (7 กรกฎาคม 2561).
- สำราญ ไม้หอม. การเคลื่อนไหวของขบวนการทางสังคมในละตินอเมริกา ปีเตอร์ เอสเซท นักเคลื่อนไหวและนักกิจกรรมชาวเม็กซิโก.” *มูลนิธิชีวิตไท*. 23 พฤษภาคม 2553. http://landactionthai.org/land/index.php?option=com_content&view=article&id=1260:ารเคลื่อนไหวของขบวนการทางสังคมในละตินอเมริกา-ปีเตอร์รอสเซท-นักเคลื่อนไหวและนักกิจกรรมชาวเม็กซิโก&catid=87&Itemid=546. (8 กรกฎาคม 2561).
- “สัมภาษณ์: ดิเรก กองเงิน เพราะผืนดินมีค่ายิ่งกว่าเงิน.” *Prachatai*. 5 พฤศจิกายน 2552. <https://prachatai.com/journal/2009/11/26464> (8 กรกฎาคม 2561)
- หนูเกณท์ จันทาดี และวิชัย ประไพเมือง. “โฉนดชุมชนกับการทวงคืนผืนดินเดิม.” ใน *โฉนดชุมชนจินตภาพที่จับต้องได้*. พงษ์ทิพย์ สำราญจิตต์ (บก.). กรุงเทพฯ: กลุ่มปฏิบัติงานท้องถิ่นไร้พรมแดน, 2556.
- อนุสรณ์ อุณโณ. *ขบวนการสิทธิเหนือทรัพยากรส่วนรวมในสังคมไทย เกษตรกรรมยั่งยืนในบริบทระบอบกรรมสิทธิ์เหนือทรัพยากร*. นนทบุรี: คณะกรรมการจัดงานมหกรรมเกษตรกรรมยั่งยืน, 2547.
- อิทธิพล โคตะมี และกรพินธุ์ พัวพันสวัสดิ์. “ภาษาของผู้ต่อต้านหลังการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557.” *วารสารชุมชนทางอินโดจีน มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 4, 7 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2558).
- อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์. “สิทธิในที่ดินของชุมชน: โฉนดชุมชน และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.” (2550). http://www.thairice.org/doc_dl/article2-seminar-rice-2557.pdf.
- อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์ และคณะ. *การศึกษาแนวทางการปรับปรุงองค์กรบริหารจัดการที่ดิน*. ชุดโครงการวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรดินและที่ดิน (Research Platform) สกว.
- เอกพล เสียงตั้ง. *ผลสะท้อนจากการต่อสู้ของขบวนการคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย ตั้งแต่ปี 2531-2549*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- ไอยรา สังฆะ. *ปฏิบัติการอารยะขัดขืนของขบวนการต่อต้านเขื่อนราษีไศล*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

- “4 ปีรัฐประหาร: ‘สุภาพ คำแหง’ ดิตคูกเพราะรักที่ เสียสามีเพราะต่อสู้เรื่องสิทธิที่ดิน.” *ข่าวสด*. 19 พฤษภาคม 2561. https://www.khaosod.co.th/bbd-thai/news_1101873 (18 กุมภาพันธ์ 2562).
- “P-Move ยุติ 'เดิน ก้าว แลก' เพื่อการปฏิรูปที่ดินไทย' หลังทหารเชิญเข้าค่ายคุย.” *Prachatai Online*. 24 ธันวาคม 2558. <https://prachatai.com/kpurnal/2015/12/63139> (24 เมษายน 2560).
- Benford, Robert D. and David A. Snow. “Framing Processes and Social Movements: An Overview and Assessment.” *Annual Review of Sociology*. 26 (2000).
- Caren, Neal. “Political Process Theory.” *Blackwell Encyclopedia of Sociology*. George Ritzer (ed.). Blackwell Reference Online, 2007.
- Edwards, Bob and Melinda Kane. “Resource Mobilization and Social and Political Movements.” in *Handbook of Political Citizenship and Social Movements*. Hein-Anton van der Heijden (ed.). Chettenham, UK and Northampton, USA: Elgar Original Reference (published on 31 October 2014).
- Glassman, Jim. *Thailand at the Margins: Internationalization of the State and the Transformation of Labour*. New York: Oxford University Press, 2004.
- Honda, Hiroshi. “Political Process Approach: A Brief Review of A New Perspective on Social Movement Research.” *The Hokkaido Law Review*. 48, no. 3 (1997).
- Hooghe, Marc. “Social Movement.” in *21st Century Political Science: A Reference Handbook*. John I. Ishiyama and Marijke Breuning (eds.). Los Angeles and London: SAGE.
- Jenkin, J. Craig. “Chapter 2 Social Movements, Political Representations, and the State: An Agenda and Comparative Framework.” in *The Politics of Social Protest: Comparative Perspectives on States and Social Movement*. J. Craig Jenkins and Bert Klandermans (eds.). London: UCL Press, 1995.
- Jenkins, J. Craig. “Resource Mobilization Theory and the Study of Social Movements.” *Annual Review of Sociology*. 9 (1983).
- Klandermans, Bert. “Mobilization and Participation: Social-Psychological Expansions of Resource Mobilization Theory.” *American Sociological Review*. 49, no. 5 (October 1984).

- McAdam, Doug. *Political Process and the Development of Black Insurgency 1930-1970*. Second Edition. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1999.
- McCarthy, John D. and Mayer N. Zald. "Resource Mobilization and Social Movements: A Partial Theory." *American Journal of Sociology*. 82, no. 6 (May, 1977).
- Morell, David and Chai-anan Sumudavanija. *Political Conflict in Thailand: Reform, Reaction, Revolution*. Cambridge, Massachusetts: Oelgescglarger, Gunn&Hain, Publishers, Inc., 1981.
- Morris, Aldon and Cedris Herring. *Theory and Research in Social Movement: A critical Review*.
(<https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/51075/307.pdf?sequence=1>).
- Smith, Jackie and Tina Fetner. "Structural Approaches in the Sociology of Social Movements." in *Handbook of Social Movements Across Disciplines*. Kert Klandermans and Conny Roggeband (eds.). n.p.: Springer, 2007.
- Snow, David A., Rens Vliegthart, and Pauline Ketelaar. "The Framing Perspective on Social Movements: Its Conceptual Roots and Architecture." in *The Wiley Blackwell Companion to Social Movements*. Hoboken, NJ: Wiley Blackwell, 2019.
- Snow, David A. and Robert D. Benford. "Ideology, Frame Resonance, and Participant Mobilization." *International Social Movement Research*, 1 (1988).
- Tarrow, Sidney. *Power in Movement: Social Movements, Collective Action and Politics*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
- Tilly, Charles. "Social Movements and National Politics." in *State Making and Social Movements*. C. Bright and S. Harding (eds.). Ann Arbor: University of Michigan Press, 1984.
- Vergara-Camus. "The Experience of Landless Workers Movement and the Lula Government." 2003.
<http://www.periodicos.ufsc.br/index.php/interthesis/article/viewFile/696/1077>